

JUBILEA

IVO POSPÍŠIL

ŽIVOTNÍ JUBILEUM DOC. PhDr. GALINY BINOVÉ, CSc.

V srpnu 2009 oslaví významné životní jubileum docentka Ústavu slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Galina Binová. V letech 1966–1970 vystudovala ruský jazyk a literaturu na Pedagogickém institutu ve Volgogradě. V 70. letech byla asistentkou na Katedře ruské a zahraniční literatury tohoto institutu a odbornou asistentkou na Institutu kriminalistiky ve Volgogradě. Z rodinných důvodů se v 80. letech 20. století přestěhovala do tehdejšího Československa a v letech 1979–1983 tu na bývalé Katedře ruské a sovětské literatury a slovanských literatur Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně absolvovala interní vědeckou aspiranturu v oboru ruská literatura. V roce 1983 současně obdržela titul PhDr. a vědeckou hodnost CSc. Od 80. let 20. století byla odbornou asistentkou FF UJEP v Brně, od roku 2001 je docentkou Ústavu slavistiky FF MU. V letech 1994–1997 vystudovala rozšiřovací studium ukrajinistiky na FF Univerzity Karlovy v Praze. Na FF MU přednáší především ruskou literaturu 20. století a ukrajinskou literaturu 19. a 20. století, moderní a postmoderní ruskou literaturu, drobné epické formy, vede diplomové práce a školí doktorandy, je členkou státnicových komisí, přednáší na Filozofické a Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Její odborný zájem se soustřeďuje především na moderní ruskou literaturu 20. století. Zde se uvedla kandidátskou disertací, kterou později knižně vydala ve Spisech FF (*Творческая эволюция В. Шукшина. Нравственно-философские искания и жанрово-стилевые особенности художественной системы*. Brno 1988). Odtud vedla její cesta k analýze drobných /malých žánrových forem a k systematickému sledování současné ruské literatury, zejména ve vztahu k postmodernismu a k erotickému tématu, odkud pak výtěžila svůj habilitační spis, jenž spatřil světlo světa pod názvem *Русская литературная эротика (Исторические и эстетические метаморфозы*. Masarykova univerzita, Brno 2006). Jubilantka publikuje také studie z ukrajinské literatury.

Absolvovala přednáškové pobyty v Bristolu a Birminghamu (Spojené království Velké Británie a Severního Irsku), Petrohradě a Volgogradě. Je členkou České asociace

rusistů, České asociace ukrajinistů a Literárněvědné společnosti a členkou redakční rady série *Litteraria Humanitas*. Publikovala v ČR, na Slovensku, v Bělorusku, Srbsku, autorsky se podílela na *Panoramatu ruské literatury* (1993), vypracovala hesla z moderní ruské a ukrajinské literatury v *Slovníku ruských, ukrajinských a běloruských spisovatelů* (LIBRI, Praha 2001), přispěla do kongresového sborníku české slavistiky.

Její vědecká cesta směřovala – jak již řečeno – od drobné narativní formy (V. Šukšin) k poetice a tematologii, již chápe z žánrotvorného, poetologického hlediska. Tím se přirozeně zapojila do tradičních snah brněnské slavistiky vycházející od komparatistiky a genologie k jejich přesahům k jiným druhům umění, k antropologii, psychologii a ke kulturnímu areálu. Životní jubileum je jen letmou mezibilancí: jubilančtina publikační činnost, účast na vědeckých konferencích a sympoziích a pedagogické působení jsou zárukou, že se její vědecká koncepce bude dále rozvíjet.

Výběrová bibliografie doc. PhDr. Galiny Binové, CSc. (2000–2008)

2000

- К проблеме „эротика и литература“ в свете русской классической традиции. In: *Славистика, књига IV, Славистичко друштво Србије, Београд 2000*, с. 225–231
- Евгений Харитонов в контексте „новой волны“ и русской традиции. In: *Русский язык в центре Европы 3, Ассоциация русистов Словакии, Банска Бистрица 2000*, с. 38–45
- Проблема „эротика и литература“ в аспекте русского национального сознания. In: *Маствацкі вобраз: генезіс, эвалуцыя, сучасны стан. Матэрыялы міжнароднай навуковай канферэнцыі. БрДзУ, Брэст, 2001*, с. 21–26 (Brest, 2000)
- Формы и средства воплощения современной русской литературной эротики. In: *Филолошки преглед. Часопис за страну филологију. XXVII 2002, Београд, 2002*, с. 175–182
- Хроника нечеловеческого переживания (Василь Барка и его роман „Желтый князь“). In: *Slavica Litteraria - Literárněvědná slavistika X 3, SPFFBU, Brno 2000*, s. 55–62
- Русский литературный эрос сквозь призму национального самосознания. In: *Litteraria Humanitas VII – A. S. Puškin v evropských kulturních souvislostech. Masarykova univerzita, Brno 2000*, s. 163 – 168
- Шукшин и Чехов (Попытка конфронтации структуральных признаков „малой прозы“). In: *Litteraria Humanitas VIII – Komparatistika. Genologie. Translatologie – Krystyna Kardyni-Pelikánová, Masarykova univerzita, Brno 2000*, s. 117–126
- Русские неологизмы; Жанровые модификации новейшей русской прозы. In: *К. Lepilová a kolektiv, Inovace postgraduální přípravy učitelů ruštiny. Studijní materiály. Ostravská univerzita, Ostrava 2000*

2001

- Из истории чешско-белорусских культурных связей (к 70-летию основоположника чешской белорусистики Вацлава Жидлицкого). In: *Материалы международной научной конференции Славянские литературы в контексте мировой литературы, БТУ, Минск 2001*, т. 2, с. 150–154
- К жанровому репертуару новейшей русской прозы. In: *Славистика, књига V, Славистичко друштво Србије, Београд 2001*, с. 230–237
- Записные книжки как литературный жанр (Венедикт Ерофеев и Сергей Довлатов). In: *Русский язык в центре Европы 4, Ассоциация русистов Словакии, Банска Бистрица 2001*, с. 68–74
- Современная русская литературная эротика (Формы и средства воплощения). In: *Rossica Olomucensia, FF UP, Olomouc 2001*

- Литература. Зачем? In: *Litteraria Humanitas IX*, Cesta k duši díla – Miroslav Mikulášek, Masarykova univerzita, Brno 2001, s. 47–49
- Две концепции любви в русской философии рубежа XIX–XX веков. In: *Slavica Litteraria – Literárnevedná slavistika X 4*, SPFFBU, Brno 2001, s. 2–21
- Paleta současné ukrajinské literatury. *Opera Slavica 3*, 2001, Brno 2001, s. 36–39
- Srbská slavistika na prahu třetího milénia. In: *Slovanský jih 3/01*, Brno 2001, s. 30–31
- Дневник писателя как литературный жанр (Венедикт Ерофеев и Сергей Довлатов). In: *Русский язык в центре Европы 4*, Ассоциация русистов Словакии, Банска Бистрица 2001, 9 s. rkr.
- *Slovník ruských, ukrajinských a běloruských spisovatelů* (člen autorského kolektivu – 60 autorů ruských a věcných hesel), Libri, Praha 2001
- Vývojové tendence současné ukrajinské literatury. In: *Opera Slavica N 3*, 2001.
- Записные книжки как литературный жанр. In: *Русский язык в центре Европы. N 4*, 2001, Banská Bystrica (SR), s. 68–75.
- Из истории чешско-белорусских культурных связей. In: *Славянскія літаратуры ў кантэксте сусветнай. Матэрыялы V Міжнароднай навуковай канферэнцыі. У трох частках, ч. 2*, Мінск 2001, s. 150–154.
- Формы и средства воплощения современной русской литературной эротики. In: *Филологика преглед. Часопис за страну филологију* (2001), Београд 2001, s. 175–183.
- К жанровому репертуару новейшей русской прозы. In: *Славистика. Књига V* (2001), Београд 2001. s. 230–237

2002

- Сексуально-эротическая образность в постмодернистском дискурсе. In: *Slavica Litteraria X5*, SPFFBU, Brno 2002, s. 9–19.
- К проблеме языка русской литературной эротики. In: *Jazykovědná rusistika na počátku nového tisíciletí. ÚS FF MU, Brno, 2002*, s. 201–207.
- Pokusy o překonání postmodernizmu v ruské literatuře. In: *Alternativa Plus VI*, 3–4. Ostrava 2002, s. 36–39.
- Неосентиментализм как альтернатива постмодернизму? In: *Rossica Olomucensia XXXIX. Ročenka katedry slavistiky FF UP, Olomouc, 2002*.
- *Slovník ruských, ukrajinských a běloruských spisovatelů. LIBRI, Praha 2002* (člen autorského kolektivu)

2003

- Поэтика компромисса (реализм – постмодернизм – сентиментализм). *Česká slavistika, Praha 2003, Academia*, s. 179–185.
- Новый феноменологический роман. *Litteraria Humanitas XII*, Brno 2003, s. 327–333.
- Эротика и литература русского модернизма. In: *Slavica Litteraria X6*, SPFFBU, Brno 2003, s. 31–39.

2004

- Альтернатива „деревня - город“ в нравственно-художественной концепции В. Шукшина. *Brno 2004, SPFFBU, X7, 7*, s. 63–69.
- Интеграция эстетических дискурсов в поэтике В. Шевчука (Жінка в блакитному на сніговому тлі). *Ukrainica Brunensia, Brno 2004, I*, s. 303–309.

2005

- Русская литературная эротика (Исторические и эстетические метаморфозы). In: *Studia Slavica Hung. 50/3–4. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005*, s. 301–308.
- «Я любовь узнаю по боли...» (М. Цветаева в Чехии»). In: *Slavica Litteraria, Masarykova univerzita, Brno 2005, ISBN 80-210-3691-5*, s. 145–150.

2006

- Формы и деформации эротической тематики в русской литературе советского периода. In: *Slavica Litteraria*, Masarykova univerzita, Brno 2006, ISBN 80-210-3691-5, s. 59–66.

2007

- Русская литературная эротика. Исторические и эстетические метаморфозы. *Spisy Filozofické fakulty č. 360*. Masarykova univerzita 2007. ISBN 80-210-4162-5, 176 s.
- «Новая волна» и формы художественной эротики в русской литературе. In: *Slavica Litteraria X10*, SPFFBU, Masarykova univerzita, Brno 2007, s.39–46.
- О первой русской гимназии в Моравии. In: *Rusové a Morava. Sborník referátů a sdělení z konference 13. 1. 2007*, Brno 2007
- Маргинальные жанры в современной литературе. *Vědecké symposium s mezinárodní účastí „Text a kontext“ Luhačovice 2007*

2008

- Духовные потенциалы поэзии Васыля Барки. Referát mezinárodní ukrajínistické konference, v tisku